

**Біла Г. С.**

*Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)*

## **НАПРЯМИ ПОКРАЩЕННЯ ЕКОНОМІЧНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВ**

Бюджетні установи, які створені для здійснення наукової діяльності, при виконанні своїх завдань використовують в основному кошти, що виділяються їм із державного або місцевого бюджетів [3].

Практичний досвід показує, що в бюджетних установах такі видатки як: виплата заробітної плати, стипендії, оплата комунальних послуг, придбання продуктів харчування забезпечуються повністю завдяки загальному фонду бюджету. Якщо бюджетні асигнування для того, щоб утримувати матеріально-технічну базу недостатні, або повністю відсутні, то закріплена за підприємством техніка, обладнання, устаткування може бути доведена до практично повного фізичного та морального зносу.

У такому випадку засоби, що спрямовані зекономити кошти, не зможуть дати потрібний ефект у стабілізації витрат. Досвід держав з розвинутою економікою свідчить, що потрібно збільшувати витрати кожний рік. А в умовах, коли бюджетні кошти та мінімальні нормативи бюджетного фінансування обмежені, отримати цей ефект можливо, якщо залучати різні позабюджетні джерела фінансування, які в наш час усе більш поширюються. Це визначається стійкою тенденцією росту питомої ваги спеціального фонду в загальній сукупності видатків.

Необхідно зауважити, що покращити фінансове забезпечення бюджетної установи можна не тільки знаходячи додаткові джерела фінансування, але й ефективно використовуючи існуючі. Щоб забезпечити це, формувати та використовувати фінансові ресурси треба під достатнім фінансовим контролем.

З економічної точки зору, фінансовий контроль є сукупністю дій, що використовують законодавчі та виконавчі органи влади всіх рангів, а також спеціально створені установи, щоб забезпечити законність та ефективність у

формуванні, володінні та використанні коштів, що ставлять за мету захистити фінансові справи, в яких зацікавлені держава, місцеві органи влади, суб'єкти господарювання та громадяни, а також успішно досягти поставлені цілі у фінансовій області [2].

Державний фінансовий контроль в Україні недостатньо розвинутий, оскільки слабка теоретична та методична база, а процес контролю має недосконалу організацію. Система фінансового контролю у наш час зіткнулась з проблемою – як контролюючі органи, так і підконтрольні об'єкти практично довільно трактують поняття «бюджетне правопорушення», тому що відсутній системний підхід і чіткий перелік цих правопорушень. Законодавчі акти лише окреслюють визначення «бюджетне правопорушення», що робить неможливим застосовувати відповідні стягнення та покарання до винуватців. Також не розроблені чіткі методики, що встановлюють ступінь відповідальності за бюджетні порушення.

Відповідно, потрібно розробити засади про відповідальність, якщо порушено фінансову дисципліну. Для цього має бути розроблений та затверджений належний правовий акт, який буде містити пов'язані з бюджетним правопорушенням повні формулювання термінів, їх визначений перелік та ступінь відповідальності по кожному з них. Це не дасть можливості ухилитись від покарання людям, що скоїли фінансові махінації [1].

В умовах, коли встановлюються ринкові відносини, усе більша перевага надається превентивному фінансовому контролю. Його здійснюють тоді, коли розглядаються та приймаються рішення з проблем фінансів. Відповідно до цього, раціональним було б залучати державні органи з питань фінансового інспектування здійснювати попередній контроль на тому етапі, коли формуються кошториси доходів та видатків бюджетних установ. Необхідно розширити повноваження фінансових органів та таких органів як Державна казначейська служба виконувати дії по попередньому ретельному контролю за тим, як формуються фінансові ресурси бюджетних установ, а не тільки зосереджуватись на виконанні функцій з поточного контролю.

Бюджетні установи повинні формувати та використовувати різноманітні надходження власних коштів, що є актуальним і важливим. Вони дозволяють зростати їх фінансовим можливостям, збільшувати об'єм послуг, робити матеріальне заохочення персоналу більш дієвим. Бюджетні установи формують спеціальний фонд, не виходячи за межі припустимих різновидів діяльності, що визначають відповідні рішення уряду [4].

З цієї сторони покращити соціально-економічні результати можна, якщо підвищувати рівень конкурентоздатності наукових проектів та усебічно розвивати та вдосконалювати зовнішньоекономічну діяльність бюджетних установ.

Якщо держава буде сприяти не тільки розробці, але і впровадженню науково-технічних розробок у різні підприємства, то бюджетні установи матимуть впевненість у своєму подальшому розвитку, будуть відчувати підтримку держави, та зі свого боку максимально сприяти задоволенню національних інтересів та державному розвитку.

#### **Список використаних джерел:**

1. Долбнєва Д. В. Сутність соціального аудиту та його роль у формуванні конкурентоспроможності вітчизняних підприємств / Д. В. Долбнєва // Бізнес Інформ. – 2014. – № 9. – С. 190-194.
2. Дудукало Г. О. Аналіз методів оцінювання ефективності управління діяльністю підприємства / Г. О. Дудукало. // Ефективна економіка. – 2012. – №
3. Загородній А. Г. Фінансово-економічний словник / А.Г. Загородній, Г.Л. Вознюк. – К.: Знання, 2007. – 1072 с.
4. Коломєць В. Г. Перспективи розвитку державного фінансового контролю / В. Г. Коломєць // Управління розвитком. – 2011. – №2(99). – С. 143-145.